

شماره : ۹۹۵۰/۱۶۹۹۳۹۷
تاریخ : ۱۴۰۲/۰۵/۱۶
زمان : ۱۱:۳۰:۱۶
پیوست : دارد-به شرح متن

۱۰۷۲۸۵۶۴۰

خراسان رضوی - مشهد

بسمه تعالی

جناب آقای چمندی

معاون محترم هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی
موضوع: ارسال دو نسخه بولتن اخبار اقتصادی اقلیم کردستان عراق

با سلام و احترام

به پیوست تصاویر دو نسخه بولتن اقتصادی اقلیم کردستان عراق، مورخ ۱۵ مرداد و همچنین هفته دوم مردادماه سال جاری، واصله از سرکنسولگری های کشورمان در اربیل و سلیمانیه، جهت دستور بهره برداری مقتضی، ارسال می گردد.

محمد بهشتی منفرد

مشاور وزیر و رئیس نمایندگی

رونوشت :

جناب آقای توکلی زاده رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
جناب آقای دکتر ابراهیمی رئیس محترم خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی
جناب آقای میرزایی شهرازی رئیس محترم پارک علم و فناوری خراسان رضوی - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
جناب آقای فرشچی طوسی مدیرعامل محترم شرکت شهرک های صنعتی خراسان رضوی
جناب آقای بابازاده خراسانی رئیس محترم اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی
جناب آقای شیردل رئیس محترم اتحادیه صادرکنندگان استان خراسان رضوی
جناب آقای علیزاده طباطبایی رئیس محترم اداره اول خلیج فارس (عراق)
جناب آقای آقامحمدی کارشناس ارشد و رئیس دفتر محترم هماهنگی و پیگیری امور نمایندگی های داخل کشور
جناب آقای رشنودی سرکنسول محترم جمهوری اسلامی ایران - اربیل

کنسولگری جمهوری اسلامی ایران - اربیل

رصد اخبار اقتصاد سیاسی اقلیم کردستان عراق

۱۵ مرداد ۱۴۰۲

باسمه تعالی

مراحل پایانی ابلاغ دستورالعمل اجرایی قانون بودجه عراق

خلیل قاضی، از اعضای کمیته مالی پارلمان عراق، روز شنبه ۵ اوت ۲۰۲۳ به کردستان ۲۴ گفت: چهارشنبه گذشته، ۲ اوت ۲۰۲۳، با طائف سامی، وزیر دارایی و اقتصاد دیدار کردم و در این دیدار اعلام شد که دستورالعمل اجرای قانون بودجه در مراحل پایانی قرار دارد و احتمالاً یکشنبه هفته آینده (امروز) به دستگاه های مربوطه ارسال خواهد شد. روز پنجشنبه ۳ آوریل ۲۰۲۳، وزارت دارایی و اقتصاد دولت اقلیم کردستان اعلام کرد که، بانک مرکزی عراق ۵۹۸ میلیارد دینار را به وزارت دارایی حکوت کردستان جهت توزیع حقوق کارمندان، به بانک ها تحویل داده اما پیشوا هوارمانی، سخنگوی دولت اقلیم کردستان اعلام کرد: مبلغی که وزارت دارایی عراق برای اقلیم کردستان ارسال کرده است نه حقوق مالی اقلیم کردستان و نه حتی حقوق کامل کارمندان اقلیم کردستان می شود. (کردستان ۲۴)

ضرر ۱۷۰ میلیون دلاری شرکت جنل انرژی فعال در اقلیم کردستان

طی گزارش اعلام شده توسط شرکت «جنل انرژی» انتظار می رود که این شرکت ۱۷۰ میلیون دلار تا پایان سال جاری به دلیل کمبود درآمد و عدم پرداخت حقوق ازسوی دولت اقلیم کردستان، زیان ببیند. این شرکت در گزارش خود با بیان اینکه توقف صادرات نفت اقلیم کردستان، باعث کاهش میانگین تولید نفت این شرکت در شش ماهه نخست سال جاری به میزان ۱۳ میلیون و ۴۴۰ هزار بشکه در روز شده است، تاکید کرده است که این شرکت به دلیل شرایط پیش آمده مجبور به متوقف کردن عملیات توسعه میدان «سارتا» در استان اربیل شده است. این شرکت همچنین تاکید کرد که حجم سرمایه گذاری های خود را در سال جاری به حدود ۷۰ میلیون دلار که حدود دو سوم آن را هزینه کرده است، کاهش خواهد داد و نمی تواند برنامه ای را که در ابتدای امسال برای سرمایه گذاری در نظر گرفته بود، اجرا کند. (ناس نیوز)

حمایت آمریکا از برنامه توسعه سرمایه گذاری اقلیم کردستان

سرکنسول آمریکا در اقلیم کردستان، تاکید کرد که کشورش از تلاش های حکومت اقلیم برای توسعه سرمایه گذاری حمایت می کند. ایرون هیکس، سرکنسول آمریکا در اربیل، در کنفرانس راه حل های دسترسی به منابع مالی، که روز سه شنبه ۱۰ مرداد ماه، در اربیل، توسط آژانس توسعه بین المللی ایالات متحده، برگزار شد، طی سخنانی اظهار داشت که آمریکا از تلاش های حکومت اقلیم کردستان، برای توسعه سرمایه گذاری حمایت می کند. وی افزود که کنفرانس، در تشخیص چالش ها و یافتن راه حل برای دسترسی به منابع مالی، به ویژه برای بخش خصوصی در اقلیم کردستان، تاثیرگذار خواهد بود. آژانس توسعه جهانی ایالات متحده، یک اداره ای نظامی است که از افراد و کشورهای فاجعه زده برای برخورداری از یک زندگی آزاد و استقرار دموکراسی حمایت می کند. (باسنیوز)

ارسال بخشی از بودجه و استحقاقات مالی اقلیم کردستان از سوی دولت فدرال عراق

اداره رسانه و روابط عمومی حکومت اقلیم کردستان اعلام کرد ۵۹۸ میلیارد دینار از سوی دولت فدرال به دولت اقلیم کردستان به عنوان بودجه و استحقاقات مالی ارسال شده است. دولت فدرال عراق روز چهارشنبه ۱۱ مرداد ماه، ۵۹۸ میلیارد دینار را به اقلیم کردستان ارسال کرده است. (شار پرس - باسنیوز)

۵۰ هزار کارمند در سایه در اقلیم کردستان

ایرون هیکس سرکنسول آمریکا در اقلیم کردستان پس از یکسال فعالیت روز پنجشنبه ۲۰۲۳/۰۸/۰۳ در شهر سلیمانیه از مسئولیت سرکنسولگری آمریکا در اقلیم کردستان خداحافظی کرد. وی در پیام خود اعلام کرد سرکنسولگری آمریکا با دولت اقلیم کردستان در استقرار سیستم احزاب هویت برای حقوق کارمندان مشارکت داشته که نتیجه این امر ۵۰۰۰۰ کارمند غیرواقعی و ۱۲۴۰۰۰ مورد دو حقوقی حذف شدند. کارمندان غیر واقعی تحت عنوان اصطلاح «کارمند در سایه» در اقلیم کردستان رایج است و به کسانی اطلاق می‌شود به دلیل وابستگی آنها به احزاب و شخصیت‌های صاحب قدرت از دولت حقوق دریافت می‌کنند اما در مقابل دریافت این پول هیچگونه خدماتی ارائه نمی‌دهند این نشانه‌ای از وجود فساد مالی در اقلیم کردستان است. (صدای آمریکا)

معاون اول رئیس پارلمان اردن: اقلیم کردستان به مرکز سرمایه‌گذاری تبدیل شده است.

معاون اول رئیس پارلمان اردن، تاکید کرد که پیشرفت‌های اقلیم کردستان در سطح کشورهای بسیار پیشرفته است. احمد خلایه، معاون اول رئیس پارلمان اردن، پس از دیدار روز پنجشنبه ۱۲ مرداد ماه، با مسرور بارزانی، نخست وزیر اقلیم کردستان، در مصاحبه با گزارشگر کردستان ۲۴، اظهار داشت که دیدار وی با آقای بارزانی بسیار پر ثمر بوده است. خلایه گفت: «پیشرفت‌های اقلیم کردستان در سطح کشورهای بسیار پیشرفته است، چه در زمینه آبادانی و چه در زمینه‌های خدمات نظافت شهری و زیرساخت اقتصادی». همچنین تاکید کرد که اقلیم کردستان به مرکز سرمایه‌گذاری تبدیل شده و این یکی از کارهای بزرگ حکومت اقلیم کردستان و برادر ما مسرور بارزانی است، زیرا روابطی قوی با دولت فدرال عراق دارد». اقلیم کردستان و اردن در بخش بهداشت و درمان روابط تنگاتنگ دارند و شورای عالی پزشکی اردن در جولای ۲۰۲۲ اعتبار علمی شورای عالی پزشکی اقلیم کردستان را تایید کرده است. (کردستان ۲۴)

انتصاب معاون رئیس شرکت نفتی سومو توسط نخست وزیر اقلیم کردستان عراق

نخست‌وزیر اقلیم کردستان حمدی سنجار را به عنوان معاون رئیس شرکت نفت عراق سومو منصوب کرد. پیشوا هورامی، سخنگوی دولت اقلیم کردستان روز پنجشنبه ۱۲ مرداد، در بیانیه‌ای اعلام کرد که مسرور بارزانی، نخست‌وزیر اقلیم کردستان در مورد تجدید سازمان شرکت سومو بر اساس نظام فدرالی با دولت فدرال عراق به توافق رسیده است. بر اساس این توافق نماینده اقلیم کردستان در این شرکت جای خود را به معاون رئیس شرکت خواهد داد که از سوی نخست‌وزیر اقلیم کردستان معرفی می‌شود. در ادامه بیانیه سخنگوی دولت اقلیم کردستان آمده است که مسرور بارزانی آقای دکتر حمدی الیاس حمدی شنگالی را به عنوان معاون رئیس شرکت سومو منصوب کرده است. هورامی گفت که حمدی شنگالی پس از تأیید نخست‌وزیر عراق، و تأیید وزارت نفت عراق فعالیت خود را در این سمت آغاز کرد. حمدی شنگالی پیش از این در سمت فرستاده ویژه امور عربی کابینه نهم حکومت اقلیم کردستان و پیش از آن مدیر روابط بین‌المللی شورای امنیت اقلیم کردستان بود. شرکت سومو براساس توافق اربیل و بغداد صادرات نفت عراق و اقلیم کردستان را برعهده دارد. (شارپرس)

افزایش قیمت نفت بصره

نفت بصره در معاملات اخیر نزدیک به ۲ دلار افزایش یافت و به ۱,۸۱ دلار در هر بشکه رسید نفت خام سنگین با ۱,۵۴ درصد افزایش به ۸۱,۷۹ دلار در هر بشکه رسید، در حالی که نفت خام متوسط بصره با ۱,۵۴ درصد افزایش به ۸۴,۸۴ دلار در هر بشکه رسید. این افزایش پس از آن صورت گرفت که عربستان سعودی اعلام کرد به کاهش داوطلبانه صادرات خود به میزان یک میلیون بشکه در روز برای یک ماه دیگر ادامه خواهد داد. در همین حال، روسیه تصمیم گرفته است روزانه ۳۰۰ هزار بشکه نفت کاهش دهد. (کردستان ۲۴)

نرخ روز ارزهای خارجی و طلا در اقلیم کردستان عراق:

یک گرم طلای ۲۴ عیار ۴۸۰۰۰۰ دینار عراق است

۱۰۰ دلار آمریکا برابر ۱۵۰۳۰۰ دینار عراق

یک گرم طلای ۲۱ عیار ۴۲۰۰۰۰ دینار عراق است

۱۰۰ یورو برابر ۱۶۵۰۰۰ دینار عراق

یک گرم طلای ۱۸ عیار ۳۶۰۰۰۰ دینار عراق است

۱۰۰ هزار تومان برابر ۳۳۰۰ دینار عراق

اخبار اقتصادی اقلیم کردستان عراق در هفته ای که گذشت:

۱. طرح اقلیم کردستان برای توسعه گردشگری:

میدل ایست نیوز: اقلیم کردستان عراق از نقشه راهی شامل ۹ محور برای اصلاح بخش گردشگری با همکاری سازمان ملل متحد و امریکا خبر داد.

براساس گزارش ها، ساسان عونی، وزیر گردشگری اقلیم کردستان عراق، در جریان مراسم رونمایی از نقشه راه گردشگری گفت که دولت اقلیم کردستان عراق مایل است تا برای بخش گردشگری، جایگاهی اساسی در کنار کشاورزی، صنعت و سرمایه گذاری قائل شود. وی ضمن ابراز آمادگی دولت اقلیم برای ارائه تمامی تسهیلات مورد نیاز، بر جایگاه و نقش بخش خصوصی در تحقق این هدف تاکید کرد.

طبق اظهارات ساسان عونی، نقشه راه اصلاح بخش گردشگری شامل ۹ زمینه از جمله اصلاح قوانین و دستورالعمل ها در بخش گردشگری، اصلاح ساختار اداری و اصلاح طرح های استراتژیک گردشگری است. این نقشه همچنین شامل توسعه اماکن و محصولات گردشگری، بازاریابی گردشگری، آموزش گردشگری، سرمایه گذاری و اعطای مجوزهای گردشگری و نیز تقویت روند ارزیابی این بخش است.

۲. توافق اربیل و بغداد در خصوص اجرای بندهای قانون بودجه:

باس نیوز: هیأت اعزامی حکومت اقلیم کردستان به بغداد از توافق با نمایندگان دولت فدرال در خصوص اجرایی شدن قانون بودجه خبر داد.

بر این اساس، این هیأت در بیانیه‌ای اعلام کرد با هیأت مذاکره کننده دولت فدرال، درباره قانون بودجه و اختصاص استحقاقات مالی اقلیم به توافق رسیده و بر مبنای آن بندهای مربوط به اقلیم کردستان در قانون بودجه به طور کامل اجرا می‌شوند.

از طرفی دیگر امید صباح، رئیس هیأت مذاکره کننده حکومت اقلیم، اعلام کرد اگرچه در مورد قانون بودجه ملاحظاتی دارند، اما برای اینکه حقوق کارمندان دولت پرداخت شود، با اجرای آن موافقت کرده‌اند.

سهم اقلیم کردستان از بودجه عراق، ۱۲.۶۷ درصد تعیین شده که معادل بیش از ۱۲ میلیارد دلار در

سال است.

۳. آماری در خصوص بخش بهداشت و درمان اقلیم کردستان:

باس نیوز: وزارت بهداشت حکومت اقلیم کردستان در تازه‌ترین گزارش خود، آماری در خصوص امکانات و تجهیزات پزشکی و درمانی این منطقه ارائه نمود.

بر این اساس، از مجموع ۱۳۵ بیمارستان موجود در اقلیم کردستان، ۵۲ بیمارستان خصوصی و ۸۳ بیمارستان دولتی هستند. علاوه بر این، ۱۴۷۰ مرکز درمانی در این منطقه وجود دارند که ۵۹٪ آن در مناطق شهری و حومه و ۴۱٪ در مناطق روستایی قرار دارند.

در ادامه این گزارش آمده است که بالغ بر ۱۱ هزار تخت بیمارستانی در اقلیم کردستان وجود دارد که ۸ هزار تخت در بخش دولتی و ۳ هزار تخت متعلق به بخش خصوصی است.

در بخش دیگری از گزارش آمده است که در این منطقه ۸ هزار دکتر (شامل ۱۵۰۰ دندانپزشک) و ۲۲ هزار پرستار (با اکثریت بانوان) مشغول به فعالیت هستند.

۴. نارضایتی حکومت اقلیم کردستان از بودجه ارسالی بغداد:

کردستان ۲۴: حکومت اقلیم کردستان از مبلغ واریزی توسط بغداد به عنوان بخشی از بودجه تعیین شده برای این منطقه ابراز ناخرسندی نمود.

پیشوا هورامانی (هورامی)، سخنگوی حکومت اقلیم کردستان، اعلام کرد واریز ۵۹۸ میلیارد دینار توسط بغداد حتی جوابگوی حقوق کارمندان اقلیم کردستان نیست و حکومت این منطقه به پولی بسیار بیشتر از این مبلغ برای پرداخت کامل حقوق کارکنان خود نیازمند است.

این اظهارات هورامانی، یک روز بعد از این صورت گرفت که وزیر دارایی دولت فدرال دستور واریز ۵۹۸ میلیارد دینار به عنوان بخشی از سهم اقلیم کردستان از بودجه فدرال را صادر نمود.

در بودجه سه ساله مصوب عراق، مخارج دولت ۱۹۸.۹۱ تریلیون دینار (معادل ۱۵۳ میلیارد دلار) و کسری بودجه ۶۴ تریلیون دینار (بالغ بر ۴۸ میلیارد دلار) تعیین شده است. سهم اقلیم کردستان از این بودجه ۱۲.۶۷ درصد است که بالغ بر ۱۲ میلیارد دلار در سال می شود.

۵. وضعیت تخصیص بودجه حقوق اقلیم کردستان به کارمندان:

کردپرس: پس از انتشار اخباری مبنی بر واریز بخشی از سهم اقلیم کردستان از بودجه فدرال عراق و اعلام ناراضیتی اقلیم کردستان از مبلغ اختصاص یافته، گزارشی در مورد حقوق کارمندان اقلیم منتشر شده است.

بر این اساس، حقوق ماهیانه کارمندان اقلیم کردستان که تعداد آنها یک میلیون و ۲۷۷ هزار نفر است ۹۱۲ میلیارد دینار است که ۴۶۲ میلیارد دینار آن (معادل ۵۱٪) برای حقوق کارمندان کشوری و ۴۵۰ میلیارد دینار (معادل ۴۹٪) برای حقوق کارمندان نیروهای لشکری (امنیتی و مسلح) هزینه می‌شود. در حال حاضر تعداد نیروهای مسلح و امنیتی فعال در اقلیم کردستان (شامل پیشمرگه، وزارت اقلیم، دستگاه امنیتی، بازنشستگان نیروهای مسلح) ۴۳۳ هزار نفر برآورد شده است.

براساس قانون بودجه عراق و بند دوم توافق صورت گرفته میان هیأت اقلیم کردستان و بغداد، اقلیم کردستان علاوه بر نفت باید همه درآمدهای غیرنفتی خود را نیز به بغداد تحویل دهد و در مقابل بغداد نیز استحقاقات مالی اقلیم کردستان به همراه بازپرداخت ۵۰٪ از درآمدهای گذرگاه‌های مرزی که حدود ۶۵ میلیارد دینار تعیین شده است را پرداخت می‌کند.

۶. راه اندازی بزرگترین طرح تولید لبنیات در سطح اقلیم کردستان و عراق در دهوک:

کردستان ۲۴: وبگاه اداره رسانه و اطلاع‌رسانی دولت اقلیم کردستان، با انتشار گزارشی از افتتاح بزرگترین طرح تولید لبنیات در سطح اقلیم کردستان و عراق، در شهر سیمیل استان دهوک تا پایان سال میلادی جاری خبر داد.

بر اساس این گزارش، این طرح در زمینی به مساحت ۲۵۰ هکتار احداث شده است. بنا بر اظهارات آقای رقیب ابوبکر، مدیر طرح یاد شده، هزینه احداث این مجتمع ۶۰ میلیون دلار برآورد شده است و قرار است ۲-۳ هزار رأس گاو شیری در آن مورد استفاده قرار گیرند. همچنین پیش بینی می‌شود به طور میانگین روزانه ۱۲۰ تن شیر از این مجتمع تولید شده و در تولید انواع مختلف لبنیات مورد استفاده قرار گیرد.

آقای رقیب ابوبکر، گفت که ۸۰ درصد طرح اجرا شده و با اتمام آن بزرگترین طرح تولید لبنیات در سطح اقلیم کردستان و عراق، راه‌اندازی می‌شود.